

N:o 70.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till utgiftsstater för telegrafverket för år 1895; gifven Stockholms slott den 20 april 1894.

Under åberopande af bifogade statsrådsprotokoll öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t, som förutsätter, att inkomstiteln telegrafmedel, i öfverensstämmelse med hvad telegrafstyrelsen i underdånig skrifvelse af denna dag hemställt, af Riksdagen för år 1895 beräknas till 1,370,000 kronor, härmed föreslå,

att Riksdagen, med godkännande af de i nyssberörda statsrådsprotokoll omförmälda ändringarne i telegrafverkets stater, under Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstater göra de jemkningar, som kunna finnas af behovet påkallade, må, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 1,370,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegramportomedlen af telegrafstyrelsen blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å dessa inkomster uppstå, må af Kongl. Maj:t användas till telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

O S C A R.

F. v. Essen.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 april 1894.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHELM,
ÖSTERGREN,
GROLL,
WIKBLAD,
GILLJAM,
friherre RAPPE och
CHRISTERSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre von Essen anförde i underdånighet:

»Sedan telegrafstyrelsen i underdånig skrifvelse den 28 november 1893 afgifvit förslag till stater för telegrafverket för år 1895, dervid på grund af föreskrift i nådigt bref den 15 nästförtgångne september iakttagits, att statens telefonväsende inordnats under telegrafverket, föreslog Eders Kongl. Maj:t i den till innevarande års Riksdag aflättna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof, att Riksdagen, *dels*, med godkännande af de enligt statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 13 sistlidne januari föreslagna staterna för telegrafverket och de vilkor för de nya aflöningarnes åtnjutande, hvilka i sammanhang dermed tillstyrkts, *dels ock*, med förklarande att af telegrafverkets medel skulle tills vidare utgå till telegrafverkets pensions-

inrättning ett årligt bidrag, motsvarande en och en half procent af den för året beräknade inkomst af telefonabonnements- och samtalsafgifter, och till telegrafverkets enke- och pupillkassa jemväl ett årligt bidrag till belopp, utöfver det i sådant hänseende nu utgående, af 1,000 kronor, måtte, under Eders Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgifts-stater göra de jemkningar, som kunde finnas af behofvet påkallade, såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafverkets medel, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 2,870,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegramportoafgifter samt af telefonabonnements- och särskilda samtalsafgifter för året beräknats, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kunde å dessa inkomster uppstå, finge af Eders Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets tidsenliga utveckling och förbättring.

I underdånig skrifvelse af den 18 innevarande april har Riksdagen anmält, att hvad Kongl. Maj:t sålunda hemställt icke vunnit Riksdagens bifall.

Sedan Eders Kongl. Maj:t med anledning häraf den 19 i denna månad anbefalt telegrafstyrelsen att inkomma med nytt förslag till stater för telegrafverket för år 1895, så uppgjordt, att telefonväsendet ej inordnades under telegrafverket, har telegrafstyrelsen med underdånig skrifvelse af denna dag öfverlemnadt förslag till dylika stater.

I denna skrifvelse har telegrafstyrelsen beträffande

Aflöningsstaten

anfört, att, då det nu gälde att ur förslaget till utgiftsstaten utesluta alla sådana utgifter, som vore föranledda af telefonväsendets tillkomst, skulle från det i telegrafstyrelsens underdåniga skrifvelse den 28 november 1893 afgifna förslag till utgifter å aflöningsstaten icke kunna i det förslag, som nu borde afgifvas, bibehållas någon annan ökad eller tillkommen utgiftspost än den, som afsetts för beredande åt en del af stationspersonalen af tjänstledighet utan aflöningsafdrag. Frågan om dylik ledighet för personalen kunde nemligen icke i afsevärd mån anses framkallad af telefonens tillkomst, utan hade sin fulla grund i personalens behof af någon tids ledighet från de, bland annat genom sin enformighet, ansträngande göromålen vid telegrafverket. Men om än öfvertygelsen om billigheten och rättvisan i detta förslag blifvit ytterligare stärkt genom Riksdagens bifall till hvad Eders Kongl. Maj:t föreslagit i fråga om semester för posttjenstemännen, trodde sig telegrafstyrelsen

hafva grundad anledning antaga, att förslaget om en motsvarande anordning för telegrafpersonalen, hvilket icke syntes kunna förfalla, icke lämpligen borde af telegrafstyrelsen framställas vid detta tillfälle, då den återstående delen af Riksdagens samvaro upptoges af så många andra brådskande ärenden.

Telegrafstyrelsen har därför icke nu haft att i afseende å afföningsstaten föreslå någon ändring vid jämförelse med motsvarande del af de genom nådiga brefvet den 22 september 1893 fastställda utgiftsstaten för innevarande år.

Hvad angår

Öfvergångsafföningsstaten,

anmäler telegrafstyrelsen, att, enär den främst å denna stat för år 1894 med 500 kronor upptagne telegrafisten C. A. Forssander under året komme att ur tjensten afgå, nämnda belopp kunde ur staten för år 1895 uteslutas.

I fråga om

Pensions- och understödsstaten,

föreslår telegrafstyrelsen ingen ändring i hvad innevarande års motsvarande stat innehåller.

Vidkommande

Omkostnadsstaten

anför telegrafstyrelsen till en början, att denna del af utgiftsstaterna, som hittills varit benämningen »underhållsstat», syntes, på sätt telegrafstyrelsen ock föreslagit i sin ofvanberörda skrivelse af den 28 november 1893, lämpligen böra benämnas »omkostnadsstat».

Uti de förslagsanslag, som ingå i denna del af utgiftsstaterna, förmäler sig telegrafstyrelsen icke hafva någon annan ändring att föreslå än i fråga om anslagen till batteriförnödenheter samt till frakt- och transportkostnader, i syfte att dessa anslag måtte komma i närmare öfverensstämmelse med de verkliga utgifterna för nämnda ändamål.

Anslaget till *batteriförnödenheter* är i 1894 års stat upptaget med 10,000 kronor. Detta belopp har förekommit i staterna från och med

den för år 1883, i hvilken sistnämnda stat det nedsatts från förut anvisade 15,000 kronor. Verkliga utgifterna under denna titel hafva emellertid utgjort:

år 1891.....	kronor 2,608: 51
» 1892.....	» 2,443: 91 och
» 1893.....	» 2,204: 02.

Det syntes därför, enligt telegrafstyrelsens mening, vara skäl att nedsätta anslaget till batteriförnödenheter från 10,000 kronor till 3,000 kronor.

Anslaget till *frakt- och transportkostnader* höjdes i staterna för år 1877 från förutvarande 8,000 kronor till 10,000 kronor, med hvilket belopp detta anslag sedermera förekommit i alla stater till och med den nu gällande. Den verkliga utgiften under denna titel har belöpt sig till följande summor:

år 1891.....	kronor 6,292: 15,
» 1892.....	» 4,999: 21 och
» 1893.....	» 4,487: 43.

Den stadiga nedgången i dessa utgifter, hvilken delvis beror på viddagna anordningar i syfte att tyngre gods såsom tråd och krokar må kunna sändas direkt från tillverknings- till användningsorten, anses af telegrafstyrelsen berättiga en nedsättning i anslaget till frakt- och transportkostnader från 10,000 kronor till 5,000 kronor.

Att dessa båda anslag icke föreslagits till nedsättning i de senare årens förslag till utgiftsstaten, har, enligt hvad telegrafstyrelsen anmäler, sin grund deri, att en definitiv gemensam stat för telegrafverket och telefonväsendet ansetts nära förestående och att i en sådan stat dessa anslag måst för telefonens skull höjas eller åtminstone bibehållas.

Under förutsättning af bifall till hvad telegrafstyrelsen i fråga om omkostnadsstaten föreslagit, skulle denna stat minskas

genom nedsättning i anslaget till batteriförnödenheter med.....	kronor 7,000: —
genom nedsättning i anslaget till frakt- och transportkostnader med.....	» 5,000: —

eller sammanlagdt med kronor 12,000: —.

Med de af telegrafstyrelsen ifrågasatta ändringar skulle telegrafverkets stater för år 1895 komma att utvisa följande slutsummor:

aflöningsstaten	kronor	951,900: —
öfvergångsaflöningsstaten	»	4,600: —
pensions- och understödsstaten	»	112,320: —
omkostnadsstaten	»	272,800: —
		tillsammans kronor 1,341,620: —,

hvilket belopp med 12,500 kronor understiger slutsumman å de utaf Eders Kongl. Maj:t fastställda utgiftsstaterna för år 1894.

I den till innevarande Riksdag aflåtna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof beräknades, under förutsättning af bifall till den föreslagna, för telegraf- och telefonväsendet gemensamma nya staten, inkomstiteln telegrafmedel, som under nämnda förutsättning skulle innefatta telegrafverkets inkomst af både telegramportoafgifter och telefonabonnements- och särskilda samtalsafgifter, till 2,870,000 kronor.

Då nyss omförmälda nya stat icke af Riksdagen bifallits och inkomstiteln telegrafmedel sålunda kommer att omfatta allenast telegramportomedlen, har telegrafstyrelsen i ofvanberörda skrifvelse af denna dag afgifvit förslag till beräkning af sagda inkomstitel i dess sålunda begränsade omfattning. Telegrafstyrelsen erinrar dervid, att, i enlighet med den redogörelse, som lemnats i telegrafstyrelsens underdåniga skrifvelse den 28 november 1893, inkomster af telegramportomedel, hvilken för år 1892 beräknats till 1,350,000 kronor, enligt räkenskaperna för samma år uppgått till 1,416,655 kronor 50 öre, hvartill kom ett ytterligare belopp af 38,959 kronor 30 öre under åtskilliga andra inkomstitlar, såsom registrering af telegramadresser, hyres- och andra underhållsbidrag från kommuner och enskilde, ersättning från staten och enskilda jernvägar för begagnande af telegrafstolpar gemensamt med telegrafverket m. m., så att hela uppbörden af telegrafmedel för år 1892 uppgick till 1,455,614 kronor 80 öre. Telegramportoinkomsten för år 1893, hvilken likaledes på förhand blifvit förslagsvis beräknad till 1,350,000 kronor, har i verkligheten uppgått till 1,380,874 kronor 96 öre, hvartill komma inkomster under öfriga titlar till ungefär samma belopp som år 1892. För innevarande år är telegramportoinkomsten beräknad till 1,370,000 kronor, till hvilket belopp telegrafstyrelsen ansett samma inkomst äfven för år 1895 böra beräknas.

Lika med telegrafstyrelsen kan jag icke finna det vara skäl att vid den numera långt framskridna tiden af Riksdagens samvaro å nyo underställa Riksdagens pröfning frågan om beredande åt en del af telegrafverkets stationspersonal af tjänstledighet utan aflöningsafdrag. Då emellertid denna fråga är af allt för stor vikt för telegrafpersonalen, för att dess lösning bör för någon längre tid undanskjutas, utbedjer jag mig Eders Kongl. Maj:ts tillåtelse att snart till densamma återkomma.

Som jag icke funnit anledning till erinran vid de af telegrafstyrelsen föreslagna ändringar i telegrafverkets utgiftsstaten och förutsätter, att inkomsttiteln telegrafmedel för år 1895, i öfverensstämmelse med hvad telegrafstyrelsen föreslagit, af Riksdagen beräknas till 1,370,000 kronor, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå,

att Riksdagen, med godkännande af de omförmälda ändringarna i telegrafverkets staten, under Eders Kongl. Maj:t förbehållen rätt att i verkets utgiftsstaten göra de jemkningar, som kunna finnas af behovet påkallade, må såsom reservationsanslag, att utgå direkt af telegrafmedlen, till telegrafverket för år 1895 anvisa enahanda belopp, 1,370,000 kronor, hvartill inkomsterna af telegraphportomedel af telegrafstyrelsen blifvit beräknade, samt tillika medgifva, att det öfverskott, som kan å dessa inkomster uppstå, må af Eders Kongl. Maj:t användas för telegrafverkets och telefonväsendets tidsenliga utveckling och förbättring.

Genom nådiga brefvet den 5 juni 1892 angående telegrafverkets utgiftsstaten för år 1893 har Eders Kongl. Maj:t anbefalt telegrafstyrelsen att årligen, intill dess definitiv stat för statens telefonväsen kan upprättas, vid afgifvande af förslag till utgiftsstaten för telegrafverket meddela ett öfverslag öfver de beräknade inkomsterna af och utgifterna för telefonväsendet det år statsförslaget afser.

Till åtlydnad häraf har telegrafstyrelsen i sin underdåniga skrifvelse af denna dag meddelat, att inkomsterna af och utgifterna för statens telefonväsen under år 1895 kunna, då hänsyn icke tages till möjligen uppkommande nettobehållning, förslagsvis beräknas till följande belopp:

<i>Inkomster:</i> abonnements- och särskilda samtalsafgifter	kronor 1,500,000: —
<i>Utgifter:</i> för drift- och underhåll.....	kronor 1,013,000: —
till räntor och afbetalning å upplånta anläggningsmedel	» 487,000: —
	» 1,500,000: —»

Hvad föredragande departementschefen sålunda yttrat och tillstyrkt, deruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:ts Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — — vid detta protokoll utvisar.

Ex. protocollo

Waldemar Roos.